Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

«Təsdiq edirəm»:
Tədris məsələləri üzrə prorektor vəzifəsini
icra edən:_____________dos.Z.Məmmədov
"13" 02 2026-cı il

Fənn sillabusu

İxtisasın şifri və adı:7001001- Pedaqogika
İxtisaslaşmanın adı:Məktəbəhazırlığın təşkili, Məktəbəqədər yaş dövründə təhsil və inkişaf.
Fakültə: Filologiya və ibtidai təhsil
Kafedra:İbtidai təhsil və məktəbəqədər təlim
I. Fənn haqqında məlumat:Fənnin adı: İnteqrativ kurikulumlar. İşçi proqram "İbtidai təhsil və məktəbəqədər təlim" kafedrasının 12 fevral 2026-cı il tarixli, 10 saylı iclasının qərarı ilə təsdiq edilmişdir.
Kodu: MİF-B01.03
Tədris ili: I (2025-2026) Semestr - II
Tədris yükü. Cəmi-180 saat: auditoriya- 30 saat (15 saat mühazirə, 15 saat seminar)
Tədris forması: Əyani
AKTS üzrə kredit: 6 kredit
II.Müəllim haqqında məlumat:
Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Fərəh Cabbar qızı Cəlil, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor
Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Əli Məmmədov küçəsi - 40 , 2 saylı tədris binası.
E-mail ünvanı: jalilfarah00@gmail.com
Məsləhət günləri və saatı: V gün saat 13^{00}-14^{00}.
Kafedranın ünvanı:Lənkəran ş., H.Abdullayev küç.,21
III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikasının Ümumi Təhsil Kurikulumları (əsas və tam orta təhsil üzrə konseptual sənədlər). Bakı: 2021, Təhsil Nazirliyi.
2. Əliyeva. S.Kurikulumun nəzəri əsasları və tətbiqi Bakı: Təhsil, 2016.
3. Məmmədova, R. Fənlərarası inteqrasiya və onun tədrisdə rolu. Bakı: ADPU Nəşriyyatı, 2018.
4. Musayeva. N. Yeni kurikulum islahatlarında inteqrativlik prinsipi. Bakı, 2015.
5. Quliyev. V. Müasir təlim texnologiyaları və fənlərarası əlaqə. Bakı: Çıraq Nəşriyyatı, 2013.
6. Təhsil İnstitutu.Fənlərarası inteqrasiya üçün metodik vəsait. Bakı, 2020.
7. Əlizadə Ə.Ə. Yeni pedaqoji təfəkkür: ideyalar, prinsiplər, problemlər. Bakı, "Adiloğlu" nəşriyyatı, 2021

Əlavə ədəbiyyat

8. Pometun E. İnteraktiv təlim. (Müəllimlər üçün tədris vəsaiti) Bakı, 2018.
9. Veysova Z. Fəal (interaktiv) təlim: Müəllimlər üçün vəsait, UNİCEF, 2017.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına ehtiyac yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: İnteqrativ kurikulumlar fənni şagirdlərin müasir dövrün tələblərinə cavab verən, əhatəli və əlaqələndirilmiş bilik və bacarıqlarla silahlanmasını təmin etmək məqsədilə tərtib olunmuşdur. Tədris prosesi zamanı şagirdlər yalnız fənnin öz məzmununu deyil, digər fənlərlə və gündəlik həyatda qarşılaşdıqları situasiyalarla əlaqəni dərk edir, kompleks düşünmə və tətbiqetmə bacarıqları qazanırlar. Fənnin məzmunu fənlərarası inteqrasiyanı təmin etməklə, şagirdlərdə tənqidi düşünmə, problem həll etmə, yaradıcı yanaşma, əməkdaşlıq və ünsiyyət kimi XXI əsr bacarıqlarının inkişafına yönəlib. Məzmun standartları və təlim nəticələri fənnin digər sahələrlə (məsələn, riyaziyyat, dil və ədəbiyyat, təbiət elmləri, incəsənət və s.) qarşılıqlı əlaqəsini əks etdirən şəkildə tərtib olunmuşdur."İnteqrativ kurikulum" fənni tədris prosesində fənlərarası əlaqələrin yaradılması, bilik və bacarıqların bütöv sistem şəklində inteqrasiya olunması, real həyat problemlərinə yönümlü təlimin təşkili prinsiplərini öyrədən nəzəri və praktik kursdur. Fənnin məzmunu inteqrativ təlim modellərini, fənlərarası əlaqənin növlərini, transdissiplinar yanaşmaları, layihə əsaslı öyrənməni, şəxsiyyətyönümlü və kompetensiya əsaslı təlim prinsiplərini əhatə edir. Kurs müəllimlərin və tələbələrin inteqrativ tədris strategiyalarını planlaşdırması, müxtəlif fənlər arasında məzmun əlaqələrinin qurulması, inteqrativ dərs modellərinin hazırlanması və tətbiqində metodik bacarıqlarının inkişafına xidmət edir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində , 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və ya laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarina uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır. İmtahan biletinə, bir qayda olaraq fənn üzrə proqram materialını əhatə edən 5 sual daxil edilir. Hər sual 10 bala qədər qiymətləndirilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandıra bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandıra bilmir;
-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
-0 bal- suala cavab yoxdur.
Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.
Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görüləcək.
X.Təqvim-mövzu planı:*30 saat (15 saat mühazirə, 15saat seminar)*

№	Keçilən mövzuların məzmunu	Müh.	Se m.	Tarix
	I kollokvium mövzuları			
1.	**İnteraktiv kurikulumlar fənninin mövzusu, məqsəd və vəzifələri** PLAN:1.İnteqrativ kurikulum anlayışı 2.Təhsildə inteqrasiya aktual bir məsələ kimi. Mənbə: 1,2,3,4,5,6,7,8,9	2	2	
2.	**Dövlət İslahat proqramında inteqrativlik** PLAN:1.Təhsil sahəsində Dövlət siyasəti 2. İnteqrativliyin əsas cəhətləri Mənbə: 1,2,3,4,5,6,7,8	2	2	
3.	**İnteqrativ kurikulumun əsas prinsipləri** PLAN: 1.Fənlərarası əlaqə və onun əsas xüsusiyyətləri 2. Real həyatla əlaqə prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri 3. Problemlərin kompleks həlli prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri. 4. Layihə və tədqiqat yönümlülük prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri. 5.Şagirdyönümlülük və fəaliyyətə əsaslanma prinsipi və onun xüsusiyyətləri. 6. Bilik və bacarıqların inteqrativ tətbiqi prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri 7.Sistemlilik və ardıcıllıq prinsipi və onun	2	2	

	xüsusiyyətləri.8. Kompetensiya yönümlülük prinsipi və onun xüsusiyyətləri. 9. Əməkdaşlıq və sosial qarşılıqlı fəaliyyət prinsipinin xüsusiyyətləri. Mənbə: 1,2,3			
4.	**İnteqrativ kurikulumun üstünlükləri** PLAN: 1.İnteqrativ kurikulumun xüsusiyyətləri 2. İnteqrativ kurikulumun səmərəliliyi Mənbə: 1,2,3,4,5,6	2	2	
	II kollokvium mövzuları			
5.	**İnteqrativ kurikulumunda yeni texnologiyaların yeri** PLAN: 1.İnteqrativ texnologiya 2.İnteqrativ təhsil Mənbə: 5,6,7,8	2	2	
6.	**İnteqrasiya növləri** PLAN: 1.Fənndaxili inteqrasiya 2.Fənlərarası inteqrasiya 3.Tematik inteqrasiya 4.Layihə əsaslı inteqr.asiya Mənbə:3,6,7,8,9	2	2	
7.	**İnteqrativ kurikulumda müəllimin rolu** PLAN: 1.İnteraktiv kurikulumlarda müəllim fasilitator kimi Mənbə: 8,9	2	2	
8.	**İnteqrativ kurikulumun tətbiq olunduğu sahələr** PLAN: 1. İnteqrativ kurikulumun praktik əhəmiyyəti Mənbə: 3,4,6,7	1	1	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Tələbə konkret layihələr üzərində işləməyi bacarmalı, fənlərin intqrasiya olunma mexanizmini, müxtəlif inteqrativ kurikulum modellərini bilməlidir.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- *Təqdimatın hazırlanması*
- *Müzakirə metodları: diskussiya, debat*
- *Tapşırıqlar, müstəqil iş*
- *Layihələr*
- *Multimedia vasitələri*

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

FTN 1. İnteqrativ kurikulumların əsas anlayışlarını, prinsiplərini və növlərini izah edir.
FTN 2. Müxtəlif təhsil sahələrini və fənləri birləşdirən kurikulum modellərini tanıyır.
FTN 3. İnteqrativ kurikulumların uşaqların inkişafına və təliminə təsirini qiymətləndirir.
FTN 4. İnteqrativ yanaşmanın təhsil proqramlarının hazırlanmasında rolunu anlayır.
FTN 5. İnteqrativ kurikulumların hazırlanması və tətbiqi üçün zəruri olan metod vətexnologiyalardan istifadə edə bilir.
FTN 6. Müxtəlif fənnlərin məzmununu əlaqələndirərək inteqrativ təlim proqramları hazırlaya bilir.
FTN 7. Təlim prosesində inteqrativ yanaşmanı tətbiq etməklə uşaqların fərdi və sosial inkişafını dəstəkləyir.
FTN 8. İnteqrativ kurikulumların effektivliyini qiymətləndirir və təkmilləşdirmə yollarını müəyyən edir.

XIV.Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

____

____

____

XV. Fənn üzrə kollokvium sualları.

I KOLLOKVİUM SUALLAR:

1. İnteqrativ kurikulum anlayışı
2. Təhsildə inteqrasiya aktual bir məsələ kimi.
3. Təhsil sahəsində Dövlət siyasəti
4. İnteqrativliyın əsas cəhətləri
5. Fənlərarası əlaqə və onun əsas xüsusiyyətləri
6. Real həyatla əlaqə prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri
7. Problemlərin kompleks həlli prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri.
8. Layihə və tədqiqat yönümlülük prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri.
9. Şagirdyönümlülük və fəaliyyətə əsaslanma prinsipi və onun xüsusiyyətləri.
10. Bilik və bacarıqların inteqrativ tətbiqi prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri

II KOLLOKVİUM SUALLARI :

1. Sistemlilik və ardıcıllıq prinsipi və onun xüsusiyyətləri.
2. Kompetensiya yönümlülük prinsipi və onun xüsusiyyətləri.
3. Əməkdaşlıq və sosial qarşılıqlı fəaliyyət prinsipinin xüsusiyyətləri.
4. İnteqrativ kurikulumun xüsusiyyətləri
5. İnteqrativ kurikulumun səmərəliliyi
6. İnteqrativ texnologiya
7. Fənn daxili inteqrasiya
8. Fənlərarası inteqrasiya
9. Tematik inteqrasiya
10. Layihə əsaslı inteqrasiya

XVI.Fənn üzrə imtahan sualları:

1. İnteqrativ kurikulum anlayışı
2. Təhsildə inteqrasiya aktual bir məsələ kimi.
3. Təhsil sahəsində Dövlət siyasəti
4. İnteqrativliyın əsas cəhətləri
5. Fənlərarası əlaqə və onun əsas xüsusiyyətləri
6. Real həyatla əlaqə prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri
7. Problemlərin kompleks həlli prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri.
8. Layihə və tədqiqat yönümlülük prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri.
9. Şagirdyönümlülük və fəaliyyətə əsaslanma prinsipi və onun xüsusiyyətləri.
10. Bilik və bacarıqların inteqrativ tətbiqi prinsipi və onun əsas xüsusiyyətləri
11. Sistemlilik və ardıcıllıq prinsipi və onun xüsusiyyətləri.
12. Kompetensiya yönümlülük prinsipi və onun xüsusiyyətləri.
13. Əməkdaşlıq və sosial qarşılıqlı fəaliyyət prinsipinin xüsusiyyətləri.
14. İnteqrativ kurikulumun xüsusiyyətləri

15. İnteqrativ kurikulumun səmərəliliyi
16. İnteqrativ texnologiya
17. İnteqrativ təhsil
18. Fəndaxili inteqrasiya
19. Fənlərarası inteqrasiya
20. Tematik inteqrasiya
21. Layihə əsaslı inteqrasiya
22. İnteraktiv kurikulumlarda müəllim fasilitator kimi
23. İnteqrativ kurikulumun praktik əhəmiyyəti

"İnteqrativ kurikulumlar" fənninin sillabusu 7001001 - "Məktəbəhazırlığın təşkili, və Məktəbəqədər yaş dövrünün inkişafı və təhsili" ixtisaslaşmalarının təhsil proqramı, tədris planı və "İnteqrativ kurikulumlar" işçi fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus İbtidai təhsil və məktəbəqədər təlim kafedrasının 12 fevral 2026-cı il tarixli iclasında (protokol № 10) təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri: dos. A.B.Əliyev

Fənn müəllimi: prof.F.C.Cəlil